

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31066>

Öz

Bu akademik giriş, Sporda Mükemmel Performans Ölçeği'nin (PPS-S) kısa formunun psikometrik özelliklerini ve kullanım alanını incelemektedir. Ölçek, sporcuların mükemmeliyetçilik eğilimlerini ve performansla ilişkili psikolojik yapıların ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. 2020 yılında Mehmet Esenta, Pınar Güzel ve Özge Yavaş-Tez tarafından Türkçeye uyarlanan bu kısa form, hem çocuk hem de yetişkin sporcu popülasyonlarında geçerlik ve güvenilirlik analizlerine tabi tutulmuştur. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan sporcular arasında psikolojik test aracı olarak kullanılabilirliğini kanıtlamıştır.

Kısa formun geliştirilmesi, saha araştırmalarında ve yoğun uygulama ortamlarında zaman kazandıran araştırmacılar ve uygulayıcılar için pratik bir çözüm sunmayı amaçlamıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruyarak, spor psikolojisi alanındaki araştırmalara katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği, PPS-S, Mükemmeliyetçilik, Spor Psikolojisi, Kısa Form, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Sporcu Performansı.

Yazarlar

Mehmet Esenta, Pınar Güzel, Özge Yavaş-Tez

Amaç

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Formu'nun temel amacı, sporcuların mükemmel performans elde etmedeki adaptif ve maladaptif psikolojik eğilimlerini ölçmektir. Bu ölçek, sporcuların kendilerine belirledikleri yüksek standartlar, hataya karşı gösterdikleri tepkiler ve başarı odaklı motivasyon düzeyleri gibi kritik mükemmeliyetçilik bileşenlerini değerlendirir.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal PPS-S ölçeğinin kısa formunun Türkçe kültürüne ve sporcu popülasyonuna (çocuk ve yetişkin) uygunluğunu psikometrik olarak doğrulamaktır. Böylece, Türk spor bilimleri araştırmacıları ve spor psikologları kullanabileceği geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlanmıştır.

Yapı

PPS-S, spor bağlamında mükemmeliyetçilik yapısının ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil eder.

Mükemmeliyetçilik, genellikle literatürde yüksek kişisel standartlar belirleme ve eleştirel öz değerlendirme gibi faktörlerle ilişkilendirilir. Sporcularda bu yapı, antrenman disiplini, rekabet baskısıyla başarı çökme ve performans kaygısı gibi alanlarda kendini gösterir.

Ölçek, sporcuların performans odaklı düşünce kalıpları, mükemmeliyetçiliğin olumlu (örneğin, yüksek motivasyon) ve olumsuz (örneğin, tükenmişlik veya kaygı) yönlerini ayrı edebilecek şekilde tasarlanmıştır. Bu çok boyutlu yapı, sporcuların performansları etkileyen karmaşık psikolojik süreçleri anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

2020 yılında yayınlanan uyarlama çalışmasında, PPS-S Kısa Formu'nun Türk sporcu popülasyonu için yapısal geçerliliği detaylıca incelenmiştir. Yapılan analizler, ölçeğin maddelerinin teorik olarak beklenen faktör yapısını yeterli düzeyde temsil ettiğini göstermiştir. Bu durum, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı mükemmeliyetçilik yapısını başarıyla bir şekilde ölçtüğünü doğrular.

Yapısal geçerlik analizlerinin yanı sıra, ölçeğin kısa formunun orijinal PPS-S ile korelasyonu da incelenmiş olup, kısa formun orijinal ölçekle yüksek düzeyde tutarlılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, kısa formun geçerli bir alternatif olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Formu'nun güvenilirliği, iç tutarlılık katsayıları (özellikle Cronbach Alfa) kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma, ölçeğin hem çocuk hem de yetişkin sporcu grupları için yüksek iç tutarlılık değerlerine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Yüksek iç tutarlılık, ölçekteki maddelerin tutarlı bir şekilde aynı mükemmeliyetçilik yapısını ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı sporcu gruplarında kullanıldığında tutarlı sonuçlar verebilme yeteneğini desteklemektedir. Bu, ölçeğin spor psikolojisi araştırmalarında ve uygulamalarında güvenle kullanılabilir anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında, PPS-S Kısa Formu'nun faktör yapısını doğrulamak amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin, mükemmeliyetçiliğin temel alt boyutları yanı sıra yansıtacak şekilde gruplandırıldığını göstermiştir. Faktör yapısı, orijinal ölçeğin teorik çerçevesiyle uyumlu bulunmuştur.

Çocuk ve yetişkin sporcular üzerinde ayrı ayrı gerçekleştirilen analizler, ölçeğin faktör yapısının

ya? gruplar? aras?nda da tutarlılık gösterdiğini teyit etmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin kısa formunun yapısal olarak sağlam olduğunu ve spor bilimleri araştırmaları için önemli bir psikolojik test aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Çeşidi: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kısa Form (Short Form), Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Dil: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Sporcular (Athletes)

Ya? Grubu: Çocuk ve Yetişkin

Popülasyon Detayları: 2020 uyarlama çalışması, Türkiye'deki çeşitli spor dallarından oluşan çocuk ve yetişkin sporcular üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçeğin derecelendirilmesinde 7'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılmıştır. Yanıt seçenekleri şunlardır: (1) **kesinlikle katılmıyorum**, (2) **katılmıyorum**, (3) **kısmen katılmıyorum**, (4) **kararsızım**, (5) **kısmen katılıyorum**, (6) **katılıyorum**, (7) **kesinlikle katılıyorum**.

Anahtar Kelimeler

Sporcu Performansı, Psikometri, Psikolojik Değerlendirme, PPS-S Kısa Form, Ölçek Uyarlaması, Yüksek Standartlar, Özge Yavaş-Tez.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: ozgeyavas@hotmail.com.tr (Sorumlu Yazar: Özge Yavaş-Tez)

Yazın Adresi: Özge YAVAŞ TEZ (Sorumlu Yazar)

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Formu'nun Türkçe uyarlama çalışması 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için gerekli izinlerin, sorumlu yazar Özge Yavaş-Tez ile doğrudan iletişime geçilerek alınması şiddetle tavsiye

edilmektedir.

Kaynaklar

Esenta?, M., Güzel, P., ve Yava?-Tez, Ö. (2020). Sporda Mükemmel Performans Ölçeği'nin (PPS-S) çocuk ve yetişkin sporcular için geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi: Kısa form. **Ulusal Spor Bilimleri Dergisi**, 4(1), 18-34. DOI: [10.30769/usbd.724680](https://doi.org/10.30769/usbd.724680)

Ölçeğin tam metni ve detaylı psikometrik incelemesi Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr. Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: sporda-mukemmel-performans-olceginin-pps-s-cocuk-ve-yetiskin-sporcular-icin-gecerlik-ve.pdf

Sporda Mükemmel Performans Ölçeği (PPS-S) Kısa Form Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, telif hakkı kısıtlamaları veya akademik yayın politikaları nedeniyle bu platformda sunulmamaktadır. Maddelere erişim ve tam ölçek içeriği için orijinal makaleye veya sorumlu yazar Özge Yava?-Tez'e başvurulması gerekmektedir.